

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 2. siječnja 2008.

Bogomajčinstvo Marijino

Draga braćo i sestre!

Drevni oblik blagoslova, koji se nalazi u Knjizi Brojeva, glasi ovako: "Neka te blagoslovi Gospodin i neka te čuva! Neka te Gospodin licem svojim obasja, milostiv ti bude! Neka pogled svoj Gospodin svrati na te i mir ti donese!" (*Br 6,24-26*). Ovim riječima što nam ih je jučerašnje bogosluje, prvoga dana u godini, ponovno predložilo za slušanje, htio bih izreći svoje srdačne čestitke vama, ovdje prisutnima, kao i svima koji su mi tijekom ovih boićnih blagdana dostavili izraze svoje duhovne blizine ispunjene ljubavlju.

Jučer smo proslavili svečani blagdan Marije, Majke Boje. Bogorodice, Theotokos, naslov je koji je slubeno nadjenut Mariji u 5. stoljeću, točnije na Efeškom saboru 431., no on je potvrđen u pobožnosti kršćanskoga naroda već od 3. stoljeća, u ozračju oštarih rasprava toga doba o Kristovoj osobi. Tim se naslovom htjelo istaknuti da je Krist Bog i da se doista rodio kao čovjek od Marije: tako je očuvano njegovo jedinstvo kao pravog Boga i pravog čovjeka. Doista, kolikogod se činilo da se rasprava vrtjela oko Marije, ona se u svojoj biti odnosila na Sina. eleći sačuvati puno Isusovo čovještvo, neki su oci predlagali umjereniji naslov: umjesto naslova Theotokos, oni su predlagali naslov Christotokos, Kristorodica. To je međutim s pravom viđeno kao prijetnja nauku o punom jedinstvu Kristova boanstva s njegovim čovještvom. Stoga je, nakon široke rasprave, na Efeškom saboru 431. godine, kako reko, svečano potvrđeno, s jedne strane jedinstvo dviju naravi, one boanske i one ljudske, u osobi Sina Bojega (usp. DS, br. 250), a s druge strane zakonitost pridavanja Djevici naslova Theotokos, Bogorodica (isto., br. 251).

Nakon ovog sabora nastala je prava eksplozija marijanske pobonosti te su izgrađene brojne crkve posvećene Majci Bojoj. Među njima istaknuto mjesto zauzima bazilika Svete Marije Velike ovdje u Rimu. Ovaj nauk koji se odnosi na Mariju, Majku Boju, našao je potom svoju potvrdu i na Kalcedonskom saboru (451.) na kojem je proglašeno da je Krist "pravi Bog i pravim čovjek (...) rođen radi nas i radi našega spasenja od Marije, Djevice i Majke Boje, u svome čovještvu" (DS, br. 301). Kao što je poznato, Drugi vatikanski sabor sabrao je u jednoj glavi, onoj osmoj, Dogmatske konstitucije o Crkvi *Lumen gentium*, nauk o Mariji, potvrđujući njezino boansko majčinstvo. Ta glava naslovljena je: "Blaena Djevica Marija Bogorodica u misteriju Krista i Crkve".

Naslov Bogorodice, tako duboko povezan s boićnim blagdanima, temeljni je stoga naziv pod kojim zajednica vjernika, mogli bismo reći, oduvijek časti Blaenu Djevicu. On dobro izriče Marijino poslanje u povijesti spasenja. Svi drugi naslovi koji se pridaju Majci Bojoj svoje utemeljenje nalaze u njezinu pozivu da bude Majka Otkupiteljeva, ljudsko stvorenje izabrano od Boga za ostvarenje nauma spasenja u čijem je središtu veliko otajstvo utjelovljenja boanske Riječi. Ovih blagdanskim dana zastajali smo kako bismo u jaslicama promatrali prikaz Isusova rođenja. U središtu toga prizora nalazimo Djevicu Majku koja Djetešce Isusa nudi da ga motre svima koji se dolaze pokloniti Spasitelju: pastirima, siromašnim stanovnicima Betlehema, mudracima koji su pristigli s Istoka. Kasnije, o blagdanu Prikazanja Gospodinova koji ćemo proslaviti 2. veljače, bit će starac Šimun i proročica Ana ti koji će iz ruku Majke primiti maleno Dijete i pokloniti mu se. Pobonost kršćanskoga naroda uvijek je smatralo Isusovo rođenje i bogomajčinstvo Marijino dvama vidicima jednog te istog otajstva utjelovljenja Riječi.

Iz naslova Bogorodice izvode se svi drugi naslovi kojima Crkva časti Blaenu Djevicu. Mislimo na povlasticu Bezgrešnog začeća, to jest na to da je ona oslobođena grijeha od svoga začeća: Marija je bila očuvana od svake ljage grijeha jer je morala biti Majkom Otkupiteljevom. Isto vrijedi i za naslov U nebo uznesena: nije mogla biti podlona raspadanju koje proizlazi iz istočnoga grijeha ona koja je rodila Spasitelja. I jedinstveno i neponovljivo mjesto što ga Marija zauzima u zajednici vjernika izvodi se iz njezina temeljnog poslanja da bude Majka Otkupiteljeva. Upravo kao takva, Marija je i Majka mističnoga Tijela Kristova, to jest Crkve. 21. studenoga 1964. Pavao VI. svečano je Mariji pridao naslov Majke Crkve.

Upravo jer je Majka Crkve, Djevica je i Majka svakome od nas koji smo udovi mističnoga Tijela Kristova. S kria Isus je povjerio Majku svakome svome učeniku, a u isto je vrijeme povjerio i svakoga svoga učenika ljubavi svoje Majke. Evanđelist Ivan zaključuje taj kratki ali dojmljivi izvještaj riječima: "I od toga časa uze je učenik k sebi" (*Iv 19,27*). Preveden doslovnije, ovaj bi izričaj glasio: primio ju je "među svoje vlastito", čuvao ju je "među svojim najdragocjenijim." Dakle, u najuzvišenijem trenutku dovršenja mesijanskoga poslanja, Isus svakome od svojih učenika ostavlja, kao dragocjenu baštinu, samu svoju Majku, Djevicu Mariju.

Draga braćo i sestre, ovih prvih dana godine pozvani smo pozorno razmišljati o značaju prisutnosti Marijine u ivotu Crkve i u svome osobnom ivotu. Povjermimo se njoj da vodi naše korake ovim

novim vremenskim razdobljem koje na Gospodin daruje da proivimo, te da nam pomogne da budemo istinski prijatelji njezina Sina i odvani graditelji njegova Kraljevstvu u svijetu. Sretna nova godina svima! Čestitka je to koju elim uputiti vama ovdje prisutnima i vašim najdraima na ovoj prvoj općoj audijenciji u 2008. godini. Neka nova godina, započeta pod znakom Djevice Marije, učini da još ivlje osjetimo njezinu majčinsku prisutnost, tako da, podrani i utješeni Djevičinom zaštitom, mognemo obnovljenih očiju motriti lik njezina Sina Isusa i hitro hoditi putovima dobra.

Još jednom, sretna nova godina svima!